

Er jafnrétti í augsýn?

Staða kvenna og karla á íslenskum vinnumarkaði.

Dr. Katrín Ólafsdóttir, lektor í hagfræði við HR
EDDA-öndvegissetur við HÍ

Kyn, starfsframi og laun, 20. maí 2015.

Skýrslan

- Samantekt um rannsóknir á stöðu karla og kvenna á íslenskum vinnumarkaði.
- Farið yfir íslenskar rannsóknir síðasta áratuginn.
 - Margar eru litlar og því ekki hægt að alhæfa, en gefa þær vísbendingar.
- Horfum einnig til annarra landa, sérstaklega Norðurlanda.
- Einnig má finna nýtt efni í skýrslunni.
- Bendum á hvar rannsókna er þörf.

Efnisatriði - stiklað á stóru

- Lagaumhverfi og hlutverk Jafnréttisstofu.
- Kynjaskiptur vinnumarkaður, atvinnuþátttaka, vinnutími, hlutastörf.
- Staðalímyndir.
- Konur í karlastörfum og karlar í kvennastörfum.
- Áreitni
- Atvinnuleysi.
- Náms- og starfsval.

Efnisatriði - stiklað á stóru

- Vinna og heimili.
- Launamunur kynjanna.
- Launaleynd.
- Samningaviðræður og launakröfur.
- Fjölmiðlar
- Stjórn fyrirtækja og þjóðarbúsins í heild.

Hvers vegna jafnrétti?

- Mannréttindamál.
- Réttlætismál.
- Efnahagsmál.
 - Lönd þar sem meira jafnrétti ríkir búa við meiri hagvöxt.
 - Vísbendingar um að fyrirtækjum sem stjórnað er af bæði körlum og konum vegni betur.

Ungmennni

- Hugmyndir um hvað konur gera og hvað karlar gera myndast snemma.
 - Konur hugsa um heimilisstörfin.
 - Karlar hugsa um peninga og viðhald húsnæðis.

Þegar kemur að því að velja nám...

Verkfræðingur

Múrari

Sjúkraliði

Rafvirki

Hjúkrunarfræðingur

Sjúkraliði

Tölvunarfræðingur

Kennari

© Disney

Þegar kemur að því að velja nám...

© Disney

Verkfræðingur

Múrari

Rafvirki

Tölvunarfræðingur

Kennari

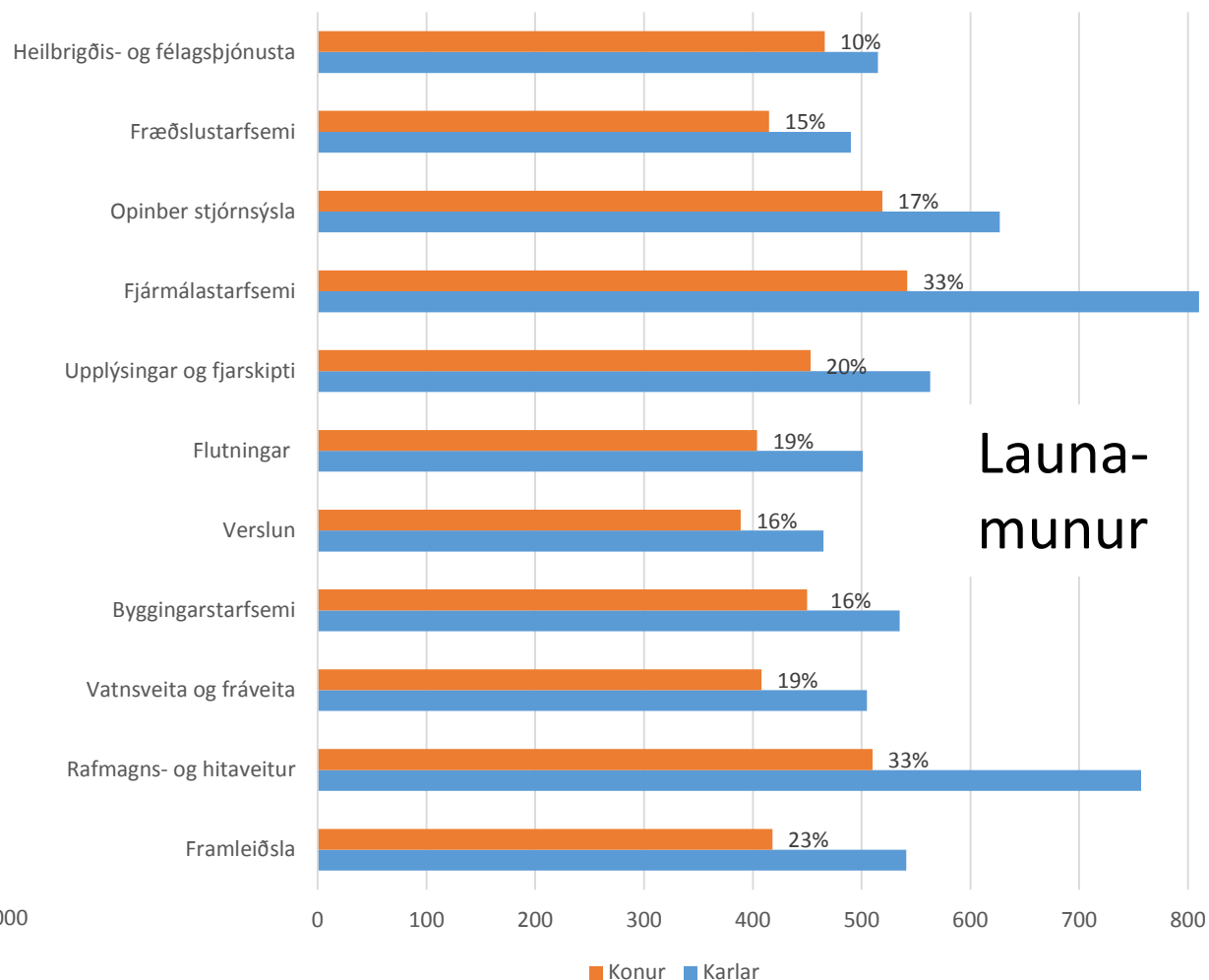
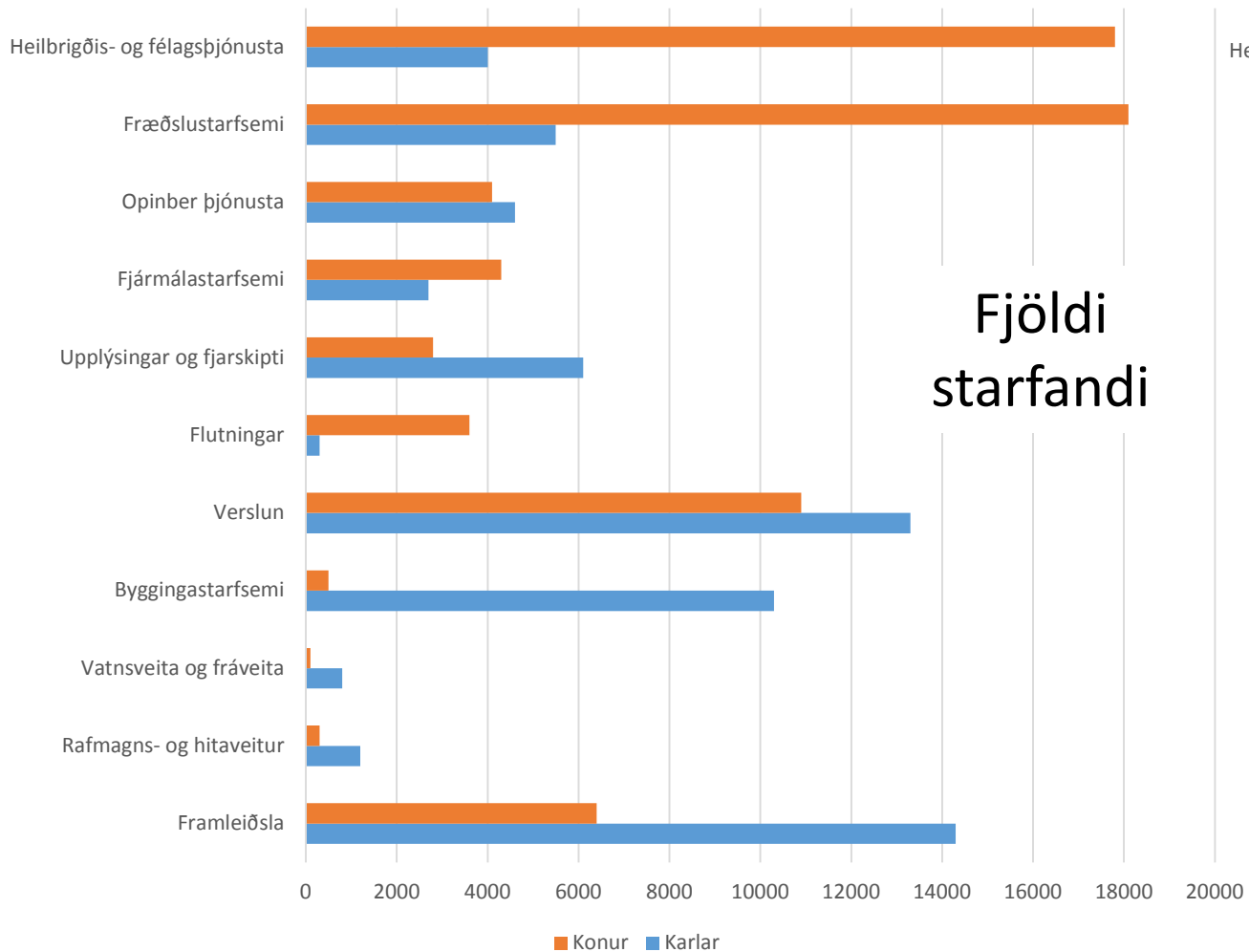
Hjúkrunarfræðingur

Sjúkraliði

Félagsráðgjafi

Skilar sér út á vinnumarkaðinn

Launasamningar

Jóna

Yfirlit yfir
nám og
störf

Jón

Yfirlit yfir
nám og
störf

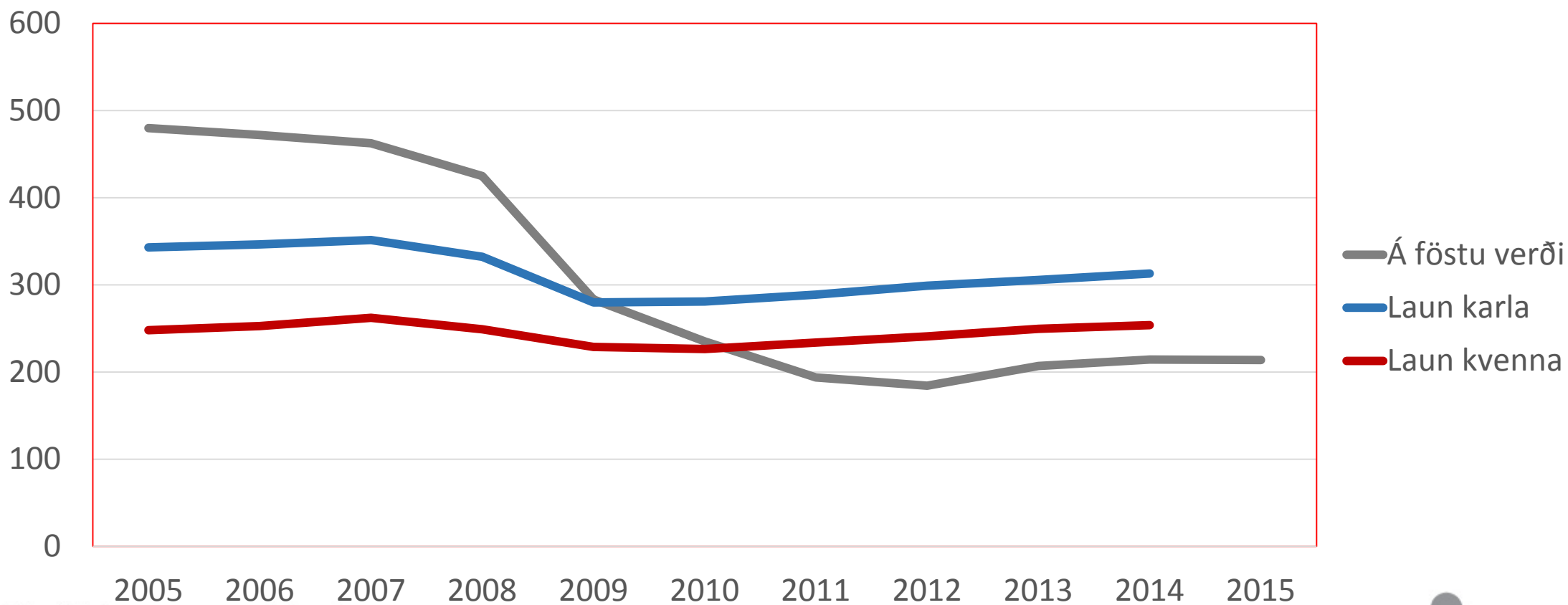

- Jón þykir betri umsækjandi.
 - Bæði konur og karlar meta hann betri
- Jón fær hærra launatilboð en Jóna.
- Jón er líklegri til að gera móttilboð en Jóna.

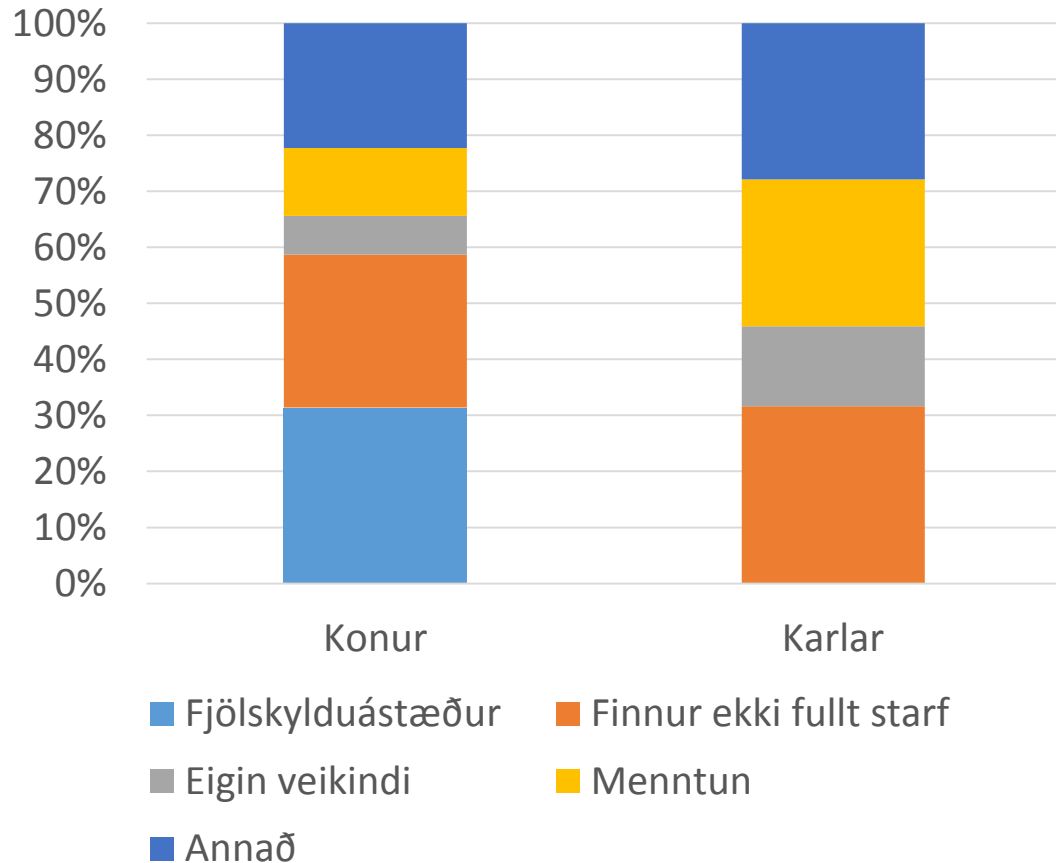

Jón og Jóna eignast barn...

- Jóna tekur fæðingarorlof í sex mánuði, Jón í þrjá (60-80 daga).

Að loknu fæðingarorlofi

- Jóna er líklegri til að brúa umönnunarbilið.
- Líklegri til að fara í hlutastarf.
- Ríflega tvöfalt fleiri konur en karlar eru í hlutastarfi (28.600 vs. 12.400).
- Karlar eru ekki í hlutastörfum af fjölskylduástæðum.

Eftir því sem þau eldast...

- Launamunur eykst eftir aldri...
- Lífeyrisgreiðslur Jónu eru lægri en Jóns.
- Hún er lengur á lífeyri þar sem hún er líkleg til að lifa lengur.

Niðurstaða

- Stöndum vel að vígi á alþjóðlegan mælikvarða.
- Margt sem betur má fara.
- Þurfum að taka á augljósum vanda eins og umönnunarbilið er.
- Þurfum að taka á hugarfari okkar, bæði karlar og konur og bera kennsl á þær aðstæður þar sem fordómar er líklegir til að taka völdin.
- Þurfum að auka þekkingu okkar á vinnumarkaðnum.

